

ИСТОРИЧЕСКИ ИЗВОРИ

Из дебатите в XI ОНС, 28 май 1901 г.

Янко Забунов: „Аз, г-да народни представители, действително съглеждам, че в отнемането избирателните права на циганите ние посягаме върху конституцията. Аз признавам, че циганите са играли в изборите жалка роля; признавам тоже, че много пъти се е злоупотребявало с тях, но ще признаете, г-да, че каквито и да бъдат, те носят тежоби в Държавата... Вие, г-да, правите една крачка назад. ...“

Т. Влайков: „Аз съм против този член. ... не са много лицата, с които се злоупотребява, а се нарушава един свещен принцип, който нарушен един път, можем да тръгнем по нанадолнището и кой знае къде ще спрем. Не са само циганите, с гласовете на които се е експлоатирало. ...“

**Стенографски дневници на XI ОНС,
I изв. сесия, 3 – 28 май 1901 г., с. 1921**

Въпроси за анализ: 1. Датирайте документа. 2. За какво се отнася информацията? 3. Какви са аргументите на ораторите по повод обсъжданя законопроекта? 5. Как си обяснявате приеждането на предложените изменения в българското законодателство?

**Политиката към ромите в края
на 50-те години на XX в.**

„С оглед да се ликвидира с изостаналостта и със скитничеството всред циганското население, да се премахне просията и престъпността и да се издигне неговата култура и бит Минис-

терският съвет

ПОСТАНОВЯВА:

1. Скитничеството и просията в Народна република България са най-строго забранени. Всеки гражданин е длъжен да се занимава с общественополезен труд и да работи според своите сили и способности.

6. ...изпълнителните комитети на народните съвети да вземат мерки за уреждане, благоустрояване и хигиенизиране на циганските квартали, като при строителство на нови жилища, при трудоустрояване и преместване на циганите същите да бъдат настанявани в разните части на селищата и районите.

8. Министерството на просветата и културата и народните съвети чрез отделите си... да вземат мерки за цялостното обхващане в българските училища на подлежащите на задължително обучение деца от цигански произход и да осигурят завършване на основното им образование...“

**Из „Постановление № 258 на
Министерския съвет от 17 декември
1958 г. за уреждане въпросите за
циганското население в България“**

Въпроси за анализ: 1. Кога е издаден документът и кой е неговият автор? 2. Какви са посочените от правителството цели и мотиви за издаването на разпоредбите? 3. Какви са предвидените в тях мерки за уреждане въпросите на ромското население? 4. Защо тези мерки се оказват без особен резултат?

ВЪПРОСИ И ЗАДАЧИ

1. *Анализирайте връзката между поминъка на ромите в края на XIX и през XX в. и техния бит.*
2. *Защо днес защитниците на животните протестирали срещу професията на мечкарите?*
3. *Характеризирайте състоянието на ромската общност в България през XX в. по следните показатели: бит, степен на културна модернизация, участие в обществения и политическия живот, отношение на държавната власт към ромите, образът на ромите сред останалото население.*
4. *Проследете и анализирайте етапите и същността на политиката спрямо ромската общност в периода от 9 септември 1944 г. до наши дни.*
- *5. *Кои са общите недостатъци на политиката на българската държава по отношение на ромите през XX в.? Използвайте историческите извори.*
- *6. *Очертайте проблемите пред обществото и държавата в преходния период. Какви са възможностите за преодоляване на кризисните явления? (Ползвайте откъси от научни изследвания.)*